

Kontseptualiseerimine

Andres Uueni
Archaeovision
Tartu, Eesti
13.08.18

Slaidid on osa õppematerjalist, mida kasutati ICOM-CIDOC suvekoolis „Digitaalne kultuuripärand“ 12.-17. augustil 2018 Tartus. Kõik autoriõigused kuuluvad Andres Uuenile.

Slaidide kasutamine on lubatud vaid seaduses ettenähtud vabakasutuse tingimustel või õiguste valdaja nõusolekul.

Kontseptualiseerimine

SISSEJUHATUS

Päevakava

- **Sissejuhatus**
- Prioritiseerimine
- Toetavad uuringud
- Ressursside ja teabe kaardistamine:
lõuend
- Kokkuvõte
- Harjutus 2

Tutvustus

- Andres Uueni
- Archaeovision – osanik, juhatuse liige
- Heritageest – osanik, juhatuse liige
- Eesti Kunstiakadeemia – noorem teadur
- Eesti Kunstiakadeemia – doktorant

Kursuse eesmärgid

- Kursuse eesmärgiks:
 - Suurendada teadlikkust digiainese kureerimise osas
 - Tutvustada erinevaid dokumenteerimislahendusi

Õpieesmärgid

- Kursuse läbinu:
 - Oskab hinnata museaalide digimise töö mahtusid ja keerukust
 - Oskab digiprojekti pakkuda välja sobilikku lahendust

Kuulajaskond

- Kursus on suunatud:
 - digiteerijatele ja digiteerimise eest vastutajatele
 - üldiselt kõigile muusemitöötajatele

Kursuse läbimise eeldused

- Soov ennast täiendada
- Kokkupuude kultuuripärandi digiprojektidega
 - Digiprojektides osalemise kogemus

Kontseptualiseerimine

PRIORITISEERIMINE

Päevakava

- Sissejuhatus
- **Prioritiseerimine**
- Toetavad uuringud
- Ressursside ja teabe kaardistamine:
lõuend
- Kokkuvõte
- Harjutus 2

Vajalike tööde kavandamine

- Määrake riskid
 - Artefaktid
 - Museaalide ettevalmistus digimiseks
 - Konserveerimine
 - Töökorraldus
 - Olemasolev teave ja teadmised?
 - Kvaliteedikontroll
 - Kes ja millal teeb andmed kättesaadavaks?

Prioritiseerimine

- Artefaktide seisukord
- Ettevalmistamisega kaasnev töö
- Konserveerimisega kaasnev töö
- Artefaktidega seotud kontekst ja seosed
 - Kõrgem väärtus?
 - Mis on väärtuslik? Rahaline ja/või emotsionaalne?
 - Mis on paeluv / huvitav?
 - Õigustega kaitstud?

Konserveerimine

Mitu erinevust?

Fotod: A. Uueni, 2008

PM3131_16-Ar5D_010

Kontseptualiseerimine

TOETAVAD UURINGUD

Päevakava

- Sissejuhatus
- Prioritiseerimine
- **Toetavad uuringud**
- Ressursside ja teabe kaardistamine:
lõuend
- Kokkuvõte
- Harjutus 2

Toetavad uuringud

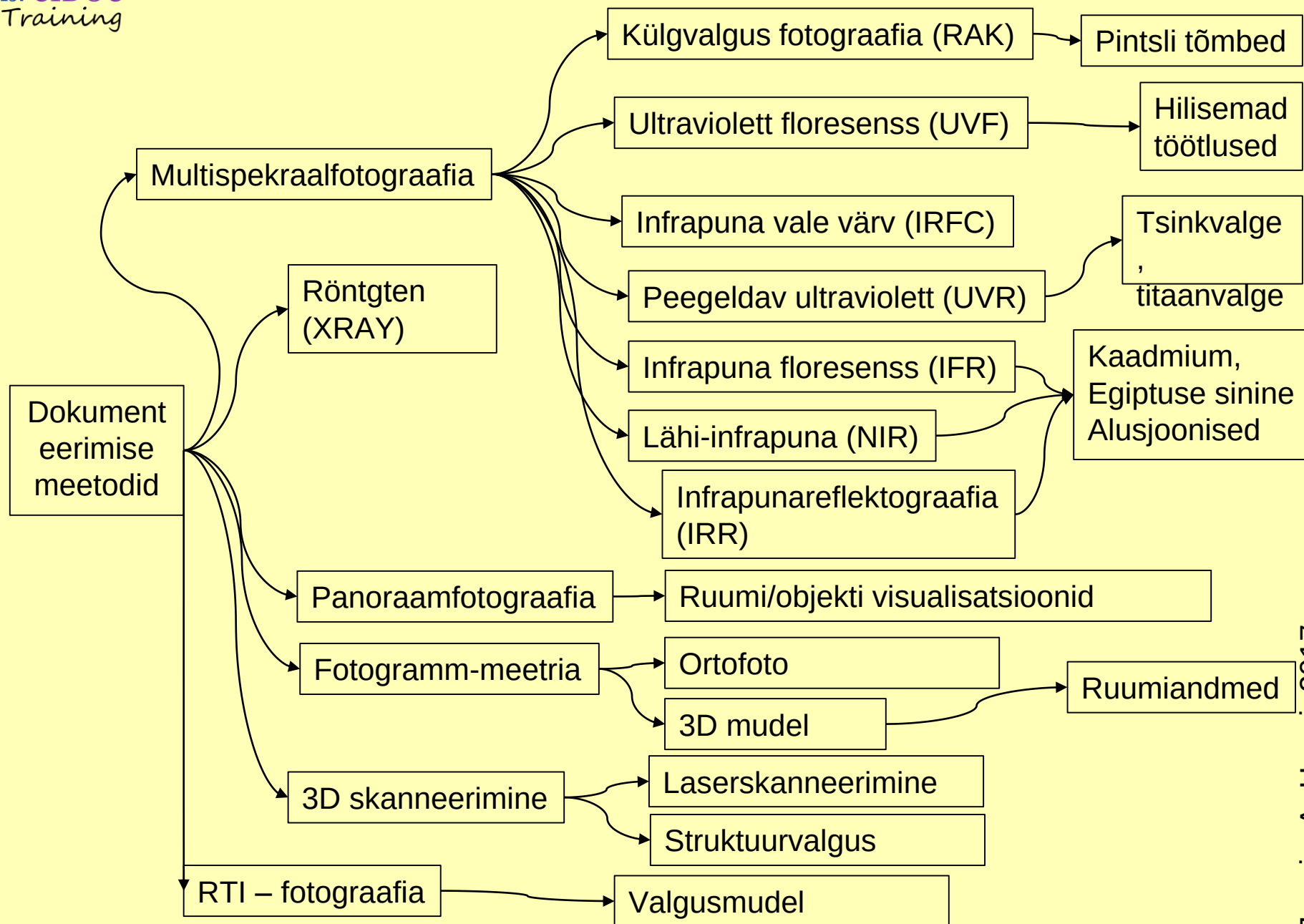
- Kunstiajalooline uuring
- Kultuurilooline taustauuring
- Ekspertiis, teose omistamine /
atributeerimine
- Objekti seisundi uuringud
- Keemilised analüüsid
- Kliimauuringud

Toetavad uuringud

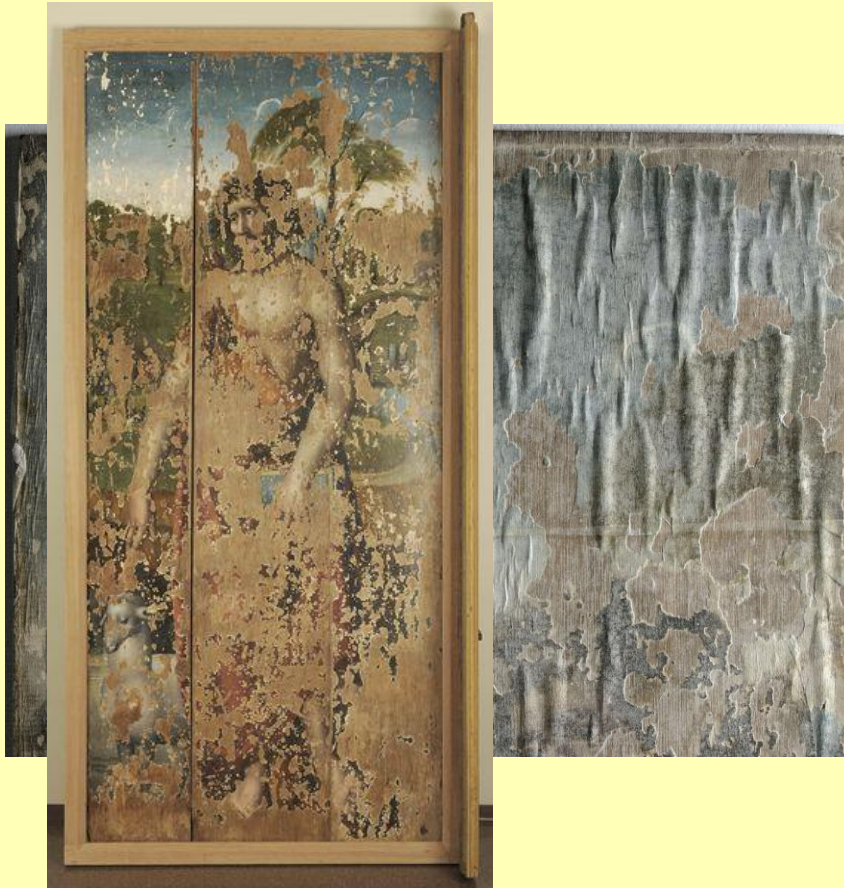
- Mitte-destruktiivsed tehnoloogilised uuringud: IRR, IR, UV, XRF, X-ray, jms.
- Pool-lõhkuvad instrumentaalanalüüsi meetodid: ristlõiked, HLPC, ATR-FT-IR, SEM, SEM-EDS, jms.

Foto: H. Pagi, 2015

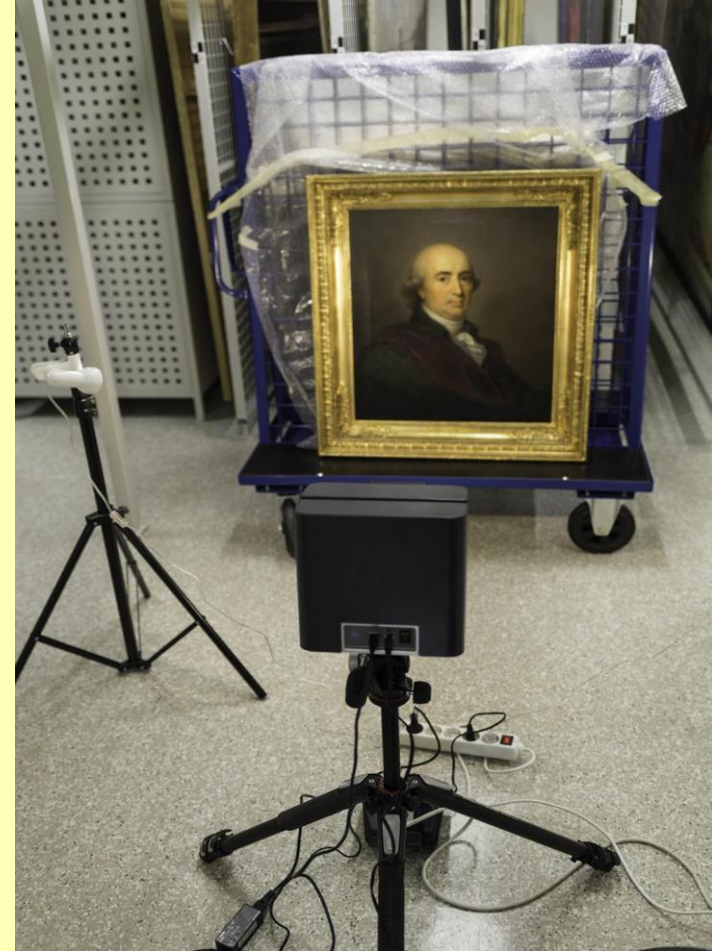
Külgvalgusfotograafia

Kaarma kiriku altari paneelid.

Foto: J. Heinla & A. Uueni, 2010

Projekt: Kügelgen

Fotod: A. Uueni, 2017

Projekt: K ugelgen

- Vana maal G.F. Parrotist, [LINK](#)
 - Kaasnevad uuringud:
 - Bottiger
 - Goethe
 - Herder
 - Morgenstern
 - Parrot*
 - Wieland

Projekt: Kügelgen

Foto: A. Uueni, 2017

Projekt: Kügelgen

F. G. Kügelgen. G. F Parroti portree

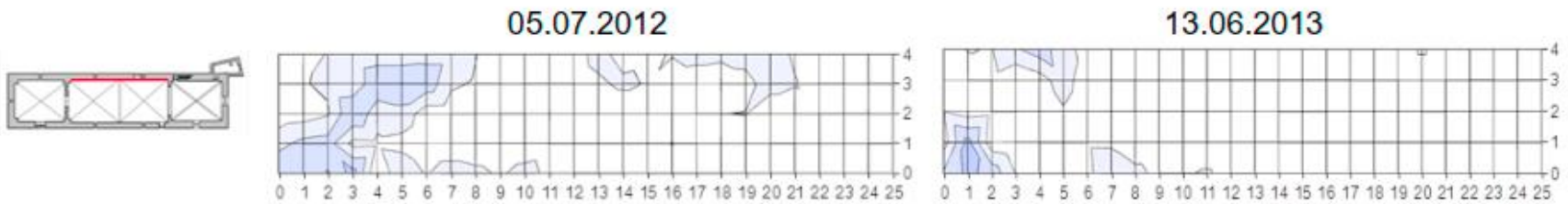
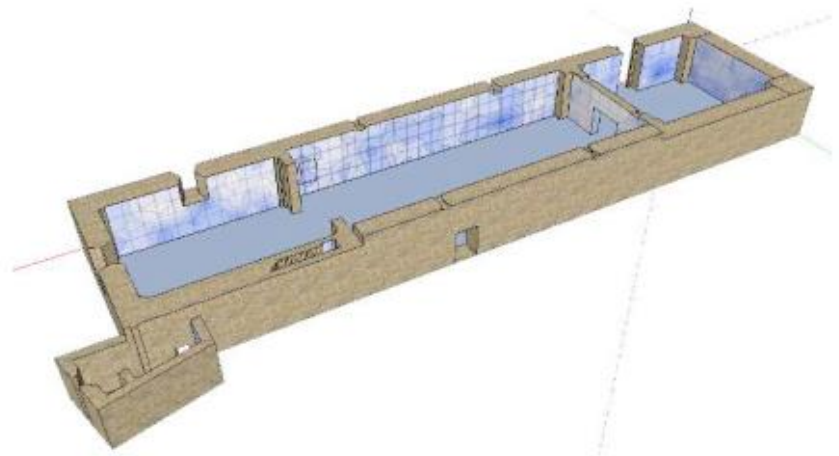
Digifoto polarisatsiooni filtritega

Infrapunafoto, 1820nm

Fotod: A. Uueni, 2017

Kliimauuringud

Foto, kliimauuring ja 3D mudel: L. Kurik, 2013

Mõõdistamine

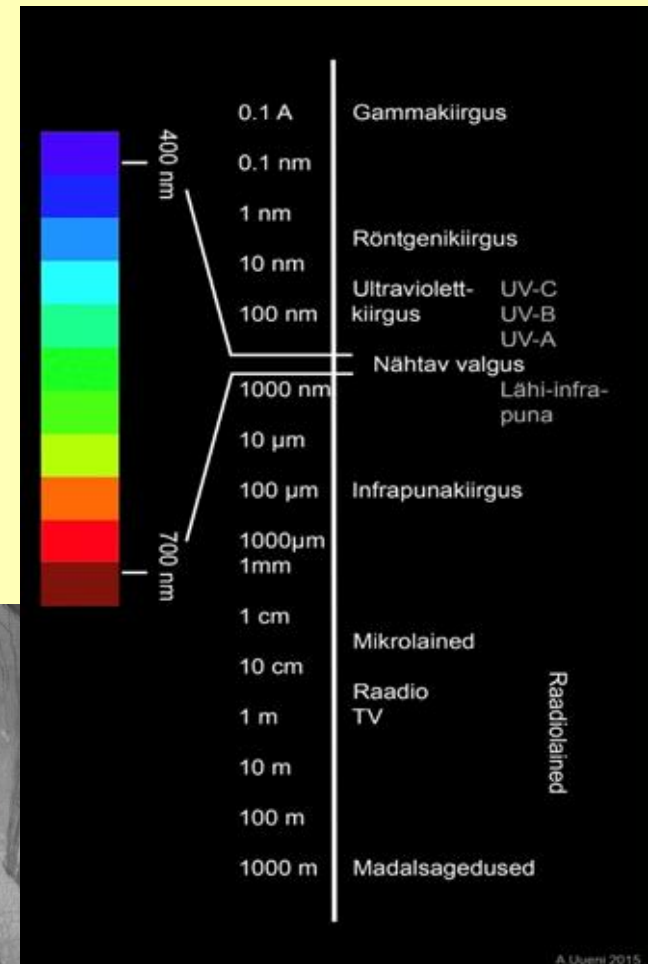
- Võimalikud lahendused
 - Fotogramm-meetria
 - 3D skanneerimine
 - Laser skanneerimine, struktuurvalgus, kompuutertomograaf (2Dslice, CT)
 - Topograafilised uuringud
 - Tarkvaraline modelleerimine

Multispektraalfotograafia

- Multispektraalfotograafia
 - NIR, IR, IRR, IRFC
 - UV, UVR, UVF

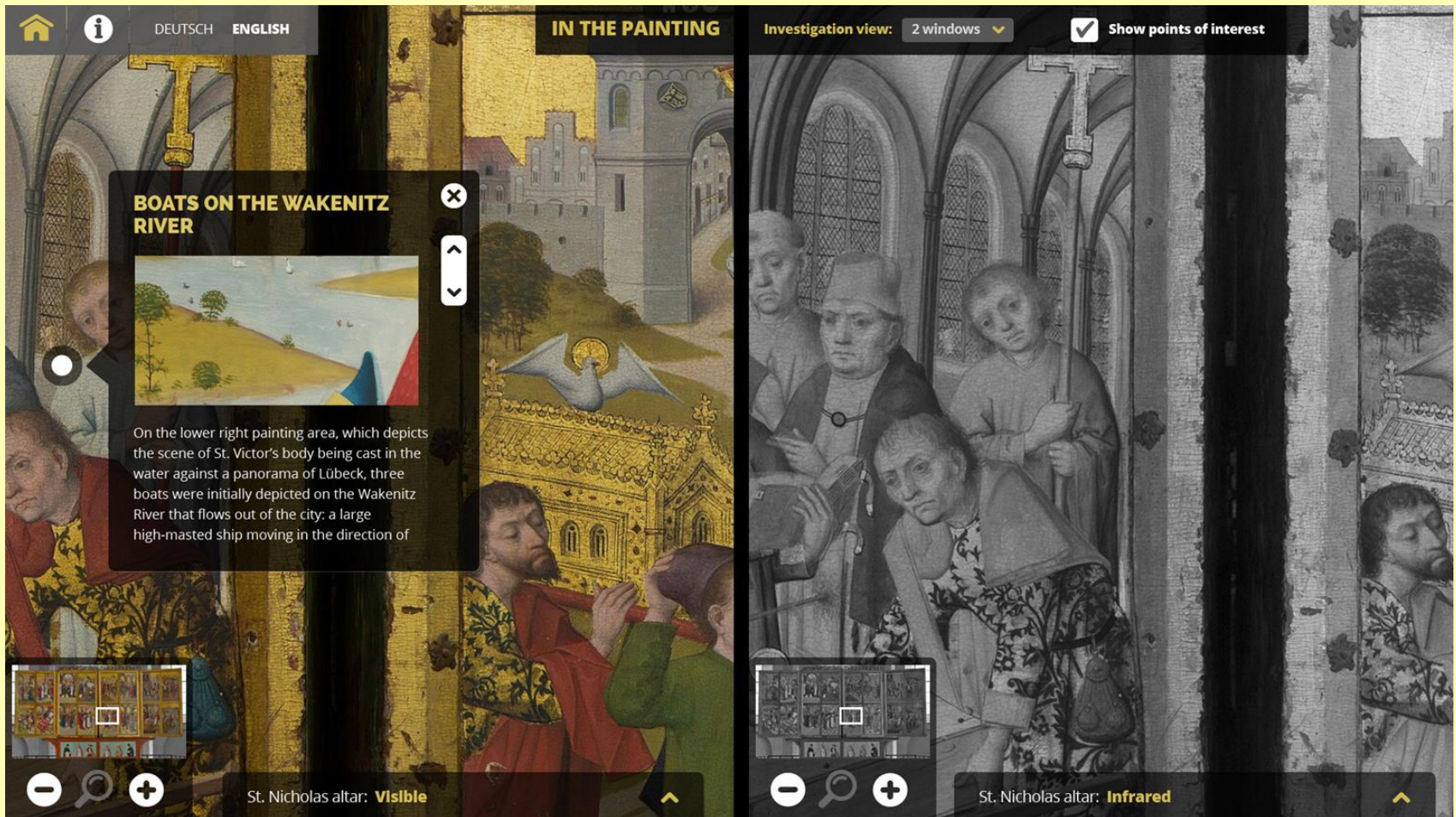
H. Rode projekt: <http://rode.ekm.ee>

Joonis: A. Uueni, 2016

A. Uueni 2015

Erinevate uuringute esitamine

Lahendus: Archaeovision, 2014-2016

H. Rode projekt: <http://rode.ekm.ee>

Infrapunafotod

E. Okase pannoo, Eesti Ajaloomuuseum, Maarjamäe loss

Fotod: A. Uueni, 2016

Infrapuna väre v

E. Okase pannoo, Eesti Ajaloomuuseum, Maarjamäe loss

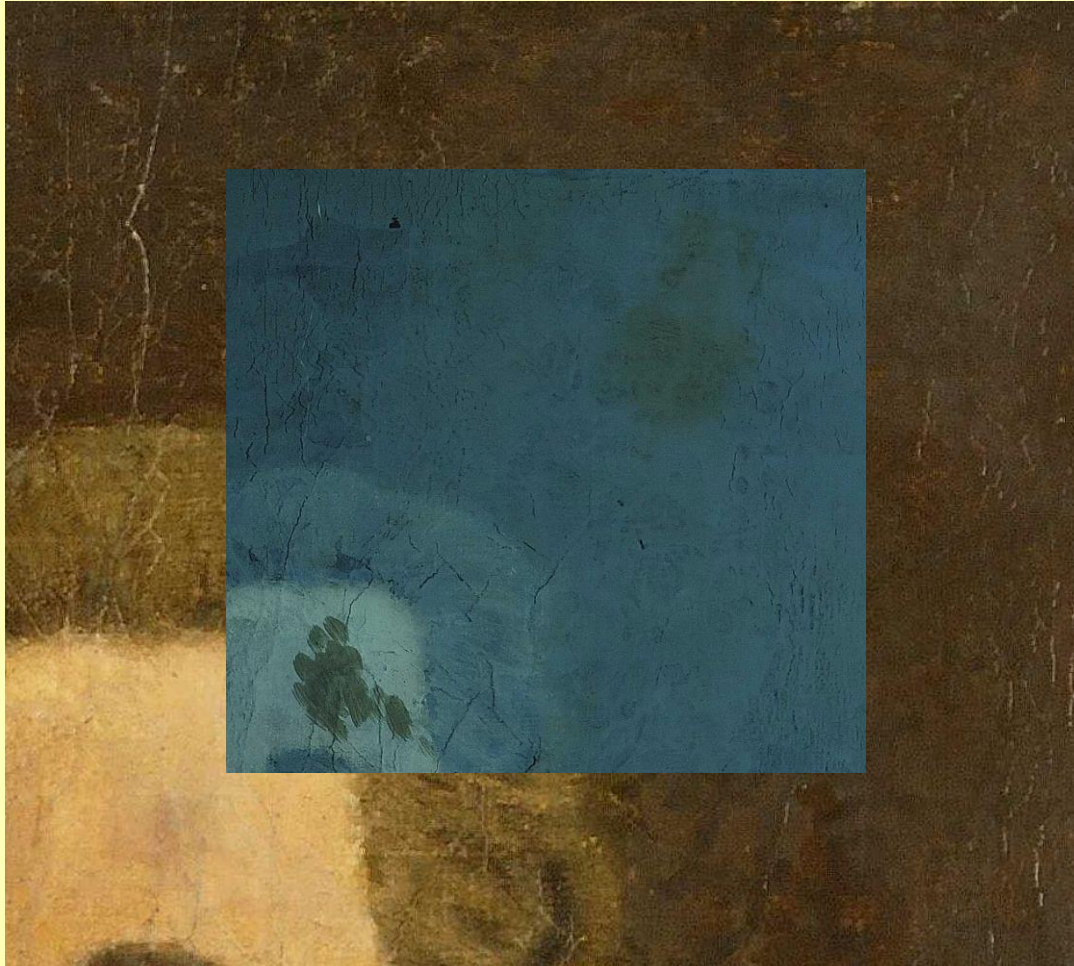
Foto: A. Uueni, 2016

UV floresenss

Fotod: A. Uueni, 2014

UV floresenss

Fotod: A. Uueni, 2014

UV florescens

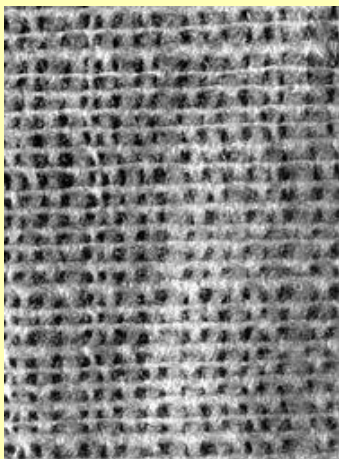
Fotod: Archaeovision, A. Uueni, 2015

Röntgen

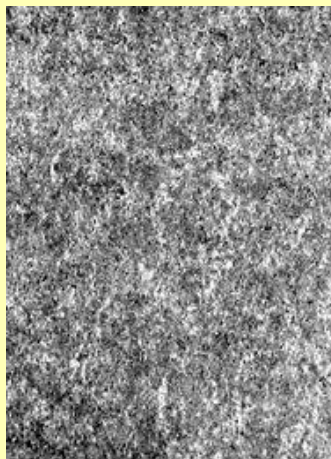

A. Uueni, 2016

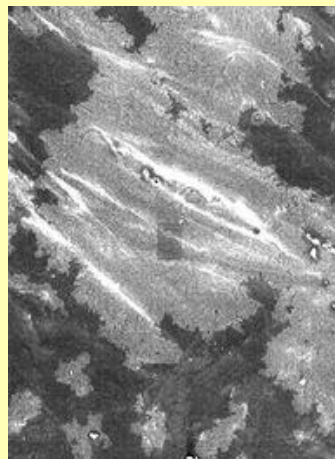
Mikroskoop-uuringud

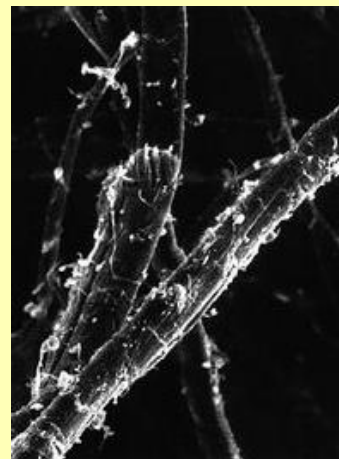
Sinise kalka e.
joonestamiseks
kasutatud
parafiiniga
immutatud
puuvillase riide
pinnastruktuur

1930. aastatest
pärit kalkapaberi
pinnastruktuur

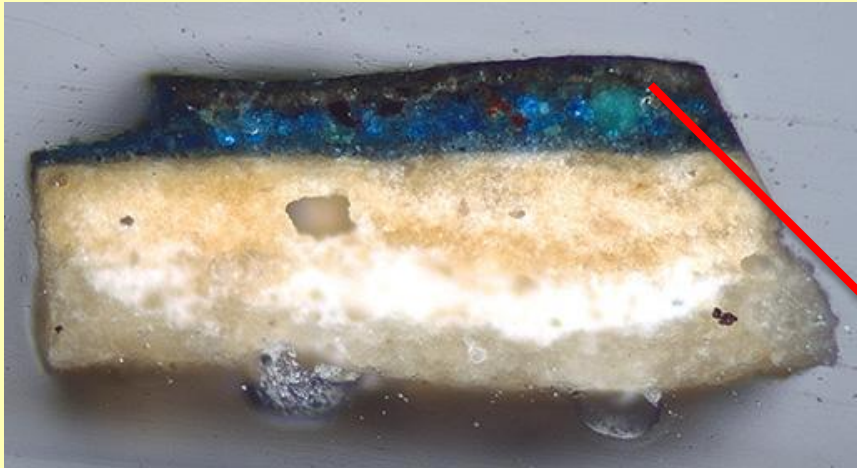
Mikrofoto
kalkapaberist;
termokeemiliselt
töödeldud
okaspuidu
valgendatud
tselluloos

Kaltsupaberi
mikrofoto

Fotod: TTÜ, töötlus: A. Uueni, 2007

Pool-lõhkuvad uuringud

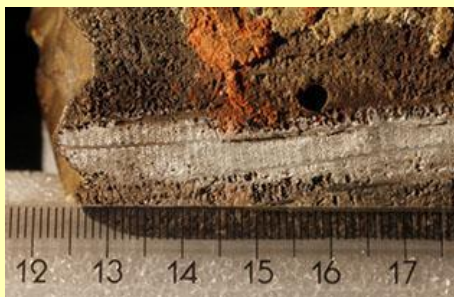

Fotod: Tartu Ülikool, Archaeovision, 2015-2017

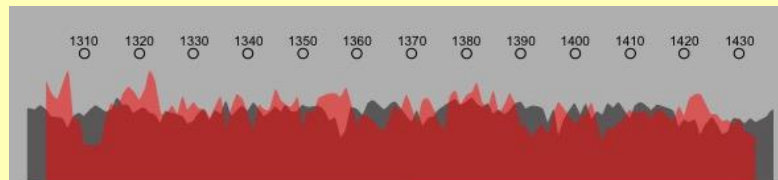
Dendrokronoloogia

 puusüü

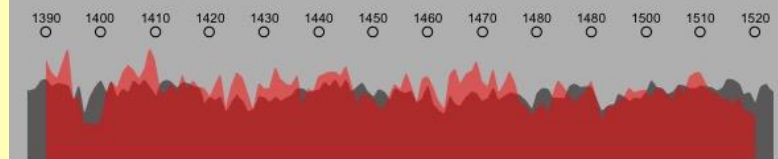
 referents

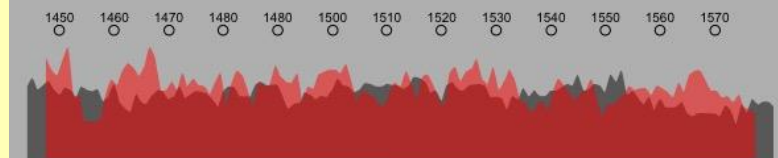
1

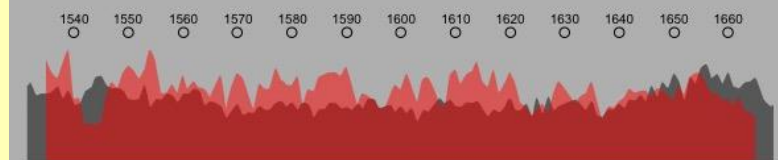
2

3

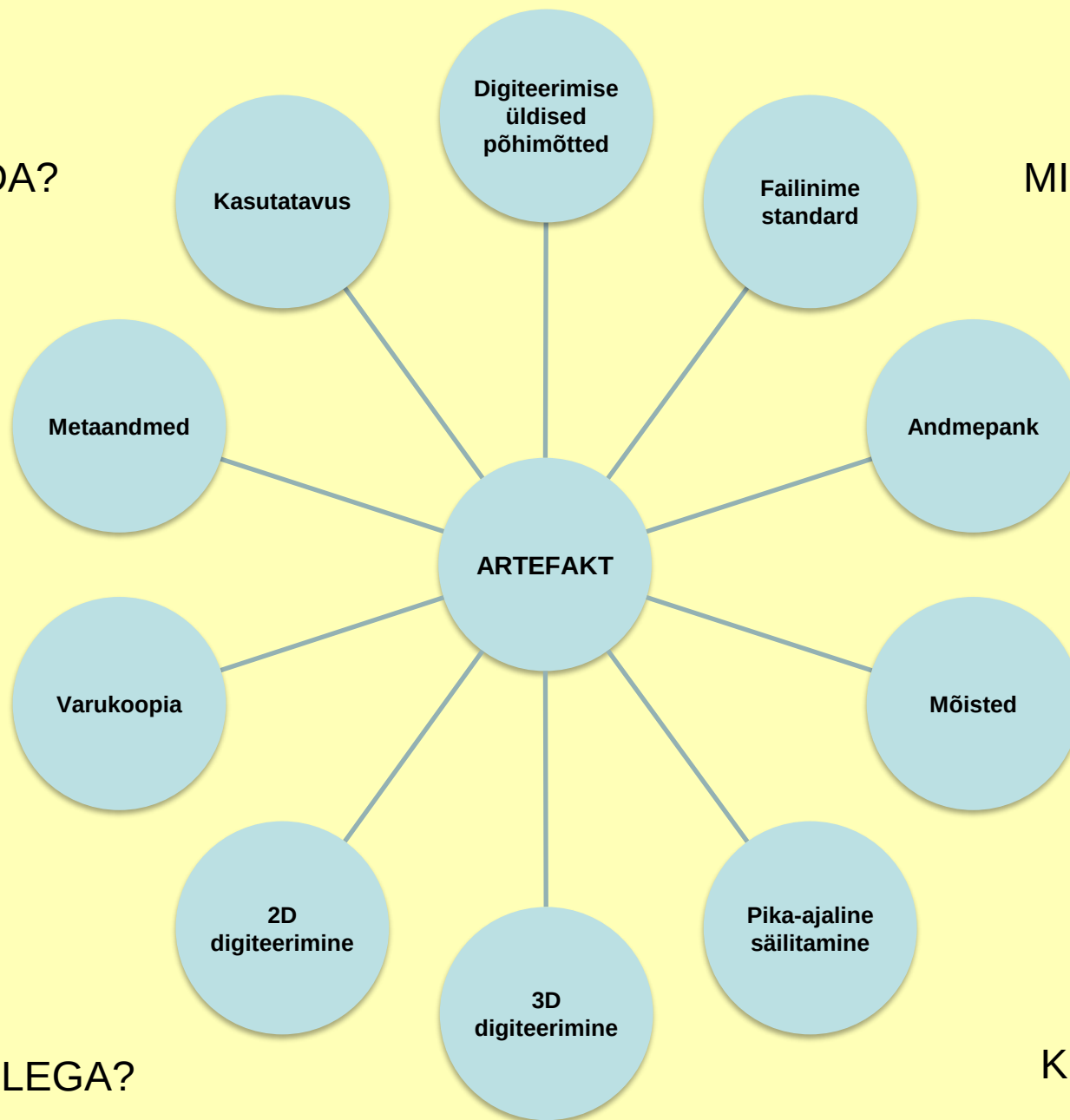
4

Fotod: Tartu Ülikool, A. Uueni, 2015

MIDA?

MIKS?

MILLEGA?

KUIDAS?

Joonis: A. Uueni, 2015

Kontseptualiseerimine

RESSURSSIDE JA TEABE KAARDISTAMINE: LÕUEND

Päevakava

- Sissejuhatus
- Prioritiseerimine
- Toetavad uuringud
- **Ressursside ja teabe kaardistamine:
lõuend**
- Kokkuvõte
- Harjutus 2

Digiprojekti strateegia lõuend

Digiprojekti strateegia		Projekt:	Etap:	Kuupäev:
Kontekst <i>Millesed on meie asutuse prioriteedid? Kas projekt on meie asutuse äriplaaniga seotud? Võimalikud tugevused, nõrkused, võimalused, ohud?</i>				
Juhtimine <i>Kuidas meie projekt on juhitud? Kuidas toimub otsustuste protsess? Kuidas on korraldatud projektiga seotud teabe vahetus?</i>		Haldus, monitooring, tugi, arendus <i>Millesed on meie projekti haldamise nõrkused ja tugevused? Kuidas digimine on teetatud ja seotud tegevused monitooritavad? Kuidas sünnivad arendusotsused, kas need säilitatakse?</i>		Meie kliendid <i>Kellele on suunatud meie tegevus? Kuidas eristume teistest asutustest oma klientidele? Mida teame oma klientide kogemustest meie asutuse ja digilahenduste kasutamises?</i>
Töötajad <i>Kas ja kuidas projektiga on seotud meie töötajad? Kas töötajate oskused vastavad projekti vajadustele/ nõuetele? Milline on meie võimekus värvata, koolitada ja hoida oma töötajaid? Kuidas on korraldatud projektiga seotud teabe vahetus?</i>	Ressursid <i>Millesed ressursid on projekts jaoks vajalikud? Mida peab arvestama nende ressursside kasutamisel?</i>	Teenused <i>Millesed digitaalsed teenused me pakume? Kas neid teenuseid on võimalik arendada edasi? Kuidas ühitub käesolev projekt olemasolevate teenustega?</i>		Suhtlus kliendiga <i>Milleses vormis ja lahendustega toimub suhtlus (sotsiaalmeedia, uudiskirjad, foorum, ühing)? Mida me teeme, et hoida oma kliente ja värvata uusi huvilisi?</i>
Sisuloome <i>Milleses seisus on projekts jaoks vajalik andmes?ik? Kas andmed ja kirjeldused on loetl?i sisestatud? Milline on meie võime täiendada andmeid ja loetl?i põhjal uua uut teavet/sisu? Kas projekti tulemustest on kavas kirjutada artikke/teadusartikke/?</i>	Infrastruktuur <i>Millesed vahendid on olemasolevast infrastruktuurist vajalikud projekti teostamiseks? Kas infrastruktuur on võimalik arendada projekti käigus?</i>	Väärtuste hoidmine <i>Kuidas esitame ja hoiame oma asutuse väärtusi selle projekti ja teenusega? Kas ja kuidas saame neid väärtusi mõõta?</i>		Tehnoloogia ja teenused <i>Millesed on hetkel olulised tehnoloogilised arengud? Millesed uued teenused võivad osutada meie projektile kasulikuks?</i>
	Võtmepartnerid <i>Kes pakuvad meie projekti teostamiseks tuge, teenuseid , tehnilisi lahendusi/Kas antud projekti puhul on meil partnereid teistest m?llasutustest?</i>	Kultuurip?randi trendid <i>Millesed lahendused ja trendid mõjutavad meie projekti kavandamist ja edendamist? Kas need trendid võivad mõjutada ka meie partnereid ja kliente?</i>		
Rahvusvaheline koostöö <i>Kas meie asutus on osaline mõnes rahvusvahelises projektis või organisatsioonis mis seondub praeguse digiprojektiga? Milles tuge ja kogemusi me võiksime oma projektile saada välismaalt?</i>	Digimisega seotud tulud <i>Millesed on projektiga seotud (oeldatavad) tulud?</i>	Kohalikud huvid <i>Millesed kohalikud teemad ja/või huvid mõjutavad meie projekti või meie kliente?</i>		Partnerid ja konkurendid <i>Kes on meie peamised partnerid ja konkurendid? Kas ja kuidas meie digiprojekt</i>
Digimisega seotud kulud <i>Millesed on projektiga seotud (oeldatavad) kulud?</i>				

A. Uueni, Archaeovision, 2017-2018

Kontseptualiseerimine

KOKKUVÕTE

Päevakava

- Sissejuhatus
- Prioritiseerimine
- Toetavad uuringud
- Ressursside ja teabe kaardistamine:
lõuend
- **Kokkuvõte**
- Harjutus 2

Kokkuvõte

- Projekti lõpp-eesmärgid ja vahendid määravad kaasnevad tegevused
- Artefakti(de) digimisega seotud palju erinevaid uuringuid/tegevusi
 - Hajutab fookuse
 - Aitab hoida projekti fookuses

Kontseptualiseerimine

HARJUTUS 2

Päevakava

- Sissejuhatus
- Prioritiseerimine
- Toetavad uuringud
- Ressursside ja teabe kaardistamine:
lõuend
- Kokkuvõte
- **Harjutus 2**

Harjutus 2

- Töötajate senised kohustused ja uus digiprojekt?
- Tööde teostamiseks vajalik riistvara / tarkvara, valiku kaalutlused: kas teostada ise või osta sisse või kombinatsioon?
- Kas on teada digimise standardid, kas need lisada nõuetesse?

Tänan!

- Kontakt
 - Andres Uueni
 - e-mail: andres.uueni@gmail.com
 - e-mail: andres@archaeovision.eu
 - Veebileht: archaeovision.eu